

Přehled nejvýznamnějších změn v nemocenském pojištění od 1. ledna 2010

Od 1. ledna 2010 do 31. prosince 2010 budou platit úsporná opatření v gesci Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV), která se týkají pojistného na sociální zabezpečení, státní sociální podpory, zaměstnanosti a nemocenského pojištění. Stanovuje to zákon č. 362/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2010.

Opatření jsou součástí tzv. úsporného balíčku, jehož podstatou je snížení výdajů a zvýšení příjmů státního rozpočtu tak, aby se Česká republika co nejméně zadlužovala. V oblasti nemocenského pojištění se od 1. ledna 2010 jinak vypočítávají dávky nemocenského pojištění a poskytuje ošetřovné.

Dávky nemocenského pojištění

Dávky nemocenského pojištění jsou čtyři: nemocenské, ošetřovné, peněžitá pomoc v mateřství a vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství. I nadále se vypočítávají z denního vyměřovacího základu. Denní vyměřovací základ se zjistí tak, že se započitatelný příjem zúčtovaný v rozhodném období (zpravidla 12 kalendářních měsíců před kalendářním měsícem, ve kterém vznikla sociální událost) dělí počtem „započitatelných“ kalendářních dnů připadajících na toto rozhodné období.

Redukce

Takto stanovený průměrný denní příjem, nazývaný denní vyměřovací základ, podléhá redukci. Upravuje se pomocí tří tzv. redukčních hranic. První redukční hranice představuje jednu třetinu průměrné měsíční mzdy, druhá redukční hranice 1,5násobek první redukční hranice a třetí redukční hranice je 3násobkem první redukční hranice. Tyto redukční hranice se s ohledem ke zvýšení průměrné mzdy od 1. ledna 2010 zvyšují ze 786 Kč, 1 178 Kč a 2 356 Kč na 791 Kč, 1 186 Kč a 2 371 Kč.

Redukce se provede tak, že v roce 2009 z denního vyměřovacího základu pojištěnce se do první redukční hranice započte 100 % (pro výpočet peněžitě pomoci v mateřství nebo a vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství) nebo 90 % (pro výpočet nemocenského a ošetřovného), z části denního vyměřovacího základu pojištěnce mezi první a druhou redukční hranicí se započte 60 %, z části denního vyměřovacího základu pojištěnce mezi druhou a třetí redukční hranicí se započte 30 % a k části nad třetí redukční hranicí se nepřihlédne.

Změny ve výpočtu

Od 1. ledna 2010 se na jeden rok ruší výhoda pro redukci denního vyměřovacího základu pojištěnce pro výpočet peněžitě pomoci v mateřství a vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství ve výši 100 %.

Procentní sazba, kterou se stanovuje z redukovaného denního vyměřovacího základu denní výše nemocenského, peněžité pomoci v mateřství a ošetřovného se od 1. ledna 2010 sjednocuje. Shodně činí 60 %. Na jeden rok se tak ruší vyšší sazby pro nemocenské od 31. dne (66 %) a od 61. dne (72 %) trvání dočasné pracovní neschopnosti (karantény) a pro peněžitou pomoc v mateřství (70 %).

Ošetřovné

Pro rok 2010 se zavádí tzv. karenční doba pro ošetřovné. V praxi to znamená, že se ošetřovné neposkytuje za první tři kalendářní dny potřeby ošetřování (péče) o člena domácnosti. Na jeden rok tak platí stejné pravidlo, jako při dočasné pracovní neschopnosti, kdy za první tři pracovní směny nenáleží náhrada mzdy (platu), odměny, snížený plat nebo snížená odměna podle zvláštních právních předpisů (u ošetřovného se však jedná o dny kalendářní).

Přechod nároku z roku 2009

Pojištěncům, kteří dávky nemocenského pojištění, s výjimkou ošetřovného, začali pobírat už v roce 2009 a nárok na jejich poskytování přechází do roku 2010, se s účinností od 1. ledna 2010 sníží pobírané dávky na úroveň, kterou stanovuje úsporný balíček. Těm, kteří dávky nemocenského pojištění začnou pobírat v roce 2010, se vypočítají podle právních předpisů platných v roce 2010. Od 1. ledna 2011 se dávky, které budou přecházet z roku 2010 do roku 2011, zase přepočítají na výši platnou před úsporným balíčkem.

S novou denní výší dávky nemocenského pojištění, která náleží od 1. ledna 2010, seznámí pojištěnce plátce dávky, a to písemným oznámením. Správnost výše dávky si lze zkontrolovat pomocí kalkulačky zveřejněné na webových stránkách ministerstva práce a sociálních věcí, na adrese <http://www.mpsv.cz/cs/4215>.

Jestliže peněžité pomoci v mateřství za kalendářní měsíc, po přepočtu její denní výše, nebude dosahovat částky rodičovského příspěvku, náleží rodičovský příspěvek ve výši rozdílu mezi částkou rodičovského příspěvku a peněžité pomoci v mateřství za kalendářní měsíc. Tento rozdíl si pojištěnec uplatňuje u úřadu práce.

Upozornění

Vznikl-li nárok na peněžitou pomoc v mateřství v roce 2009 ve výši 380 Kč nebo ve vyšší částce než 380 Kč za kalendářní den a po přepočtu k 1. lednu 2010 bude nižší než 380 Kč, může být zvoleno poskytování rodičovského příspěvku do dvou let věku dítěte.

***

Další informace ke změnám v nemocenském pojištění najdete v tiskové zprávě České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ), jejíž podřízené orgány, okresní správy sociálního zabezpečení (OSSZ), nemocenské pojištění provádějí. Tisková zpráva je dostupná na adrese <http://www.cssz.cz/cz/informace/media/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2009/2009-12-09-zmeny-v-nemocenskem-pojisteni-od-1-ledna-2010.htm>.

Podrobněji se se všemi úspornými opatřeními od 1. ledna 2010 v gesci ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) můžete seznámit v informačním letáku MPSV, který najdete na adrese <http://www.mpsv.cz/cs/6801>. Vytisknutý je leták pro veřejnost k dispozici zdarma na pracovištích MPSV i ČSSZ.

Štěpánka Filipová
vedoucí oddělení styků s veřejností MPSV
a tisková mluvčí